

Pestprotocol

INHOUD

Blz.:

1.	Waarom wij kiezen voor een pestprotocol	3
2.	Handelingsprotocol aanpak van pestgedrag van de nutsscholen	4
3.	Op welke wijze wordt op De Nieuwe Link gewerkt aan het voorkomen van pestgedrag?	7
4.	Welke maatregelen worden genomen, indien deze gedragsregels niet worden opgevolgd?	10
5.	Achtergrondinformatie	11
6.	Bij dit protocol behorende hulpmiddelen en informatiebronnen	20
	Bijlage 1: Ik heb de pest aan pesten	21
	Bijlage 2: pestprotocol/leeswijzer	22
	Bijlage 3: Gedrag verbeter/veranderingsregistratie lange en korte termijn	24
	Bijlage 4: Formulier registratie melding/klacht	28
	Bijlage 5: Gedragcodes van De Nieuwe Link	33
	Bijlage 6: Internetprotocol van De Nieuwe Link	38

1. *Waarom wij kiezen voor een pestprotocol?*

Binnen en buiten de school doen zich buitengewoon veel situaties voor, waarin kinderen zich heel kwetsbaar opstellen, bijvoorbeeld binnen de leerlinggroep, of bij het spelen op het plein. Situaties, die gemakkelijk kunnen leiden tot gevoelens van ontevredenheid, jaloezie en je achtergesteld of zelfs genegeerd voelen. Dergelijke situaties leiden gemakkelijk tot pestgedrag. Er wordt een slachtoffer gezocht en gevonden. Er worden nog wat meelopers gezocht, en de basis voor een peestsituatie, met alle negatieve gevolgen van dien is gelegd en kan worden opgestart.

Pestgedrag in en buiten onze school belemmert niet alleen de voortgang van het onderwijsleerproces, doordat veel tijd aan de oplossing van dergelijk gedrag moet worden besteed, maar doet ook absoluut inbreuk op onze visie, dat wij in onze school een veilige en kindvriendelijke onderwijsleeromgeving willen nastreven.

En hoe kunnen kinderen, die hun onzekerheid en frustraties door middel van pestgedrag uiten, en tot een vast gedragspatroon maken, later als volwassenen op een respectvolle manier met andere mensen in de maatschappij omgaan?

Met behulp van dit pestprotocol willen wij het pestgedrag binnen onze school niet alleen aanpakken nadat een peestsituatie is gesignaleerd, maar ook pestgedrag voorkomen, door dit gedrag met al zijn aspecten, gevolgen en de erbij horende rollen van pester, meeloper en gepeste bespreekbaar te maken.

Naast de nodige basisinformatie voor de leerkrachten is ook een duidelijk plan van aanpak beschreven voor situaties waarin pestgedrag wordt gesignaleerd, en zijn overzichten van regels en afspraken ten aanzien van de omgang met elkaar opgenomen. Deze regels zijn in de groepen duidelijk zichtbaar opgehangen, en met de kinderen besproken in de weekopeningen en in de klas.

Bij de aanpak van gesignaleerd pestgedrag worden ook de ouders intensief betrokken, omdat pestgedrag zich niet alleen beperkt tot de school en omdat oorzaken van pestgedrag zeker niet alleen binnen de school, maar vaak ook buiten de school liggen.

2. Handelingsprotocol hoe te handelen in situaties waarin pestgedrag wordt gesignaleerd?

In situaties, waarin pestgedrag wordt gesignaleerd wordt op alle Nutsscholen in Oss het volgende stappenplan gehanteerd:

Wat	Tijdspad	Verantwoordelijk
<p>1. Waarschuwingsfase</p> <p>De leerling die pest, wordt gewaarschuwd en samen met de leerling die gepest wordt, wordt de gesignaleerde peestsituatie besproken.</p>	<p>Dezelfde dag vindt het gesprek plaats.</p>	<p>De leerkracht van de groep.</p>
<p>2. Handelingsfase</p> <p>1. De peestsituatie wordt in kringgesprekken binnen de betreffende leerlinggroep(en) besproken. Met de gepeste, pester en de volgers worden afspraken gemaakt. Afspraken om herhaling te voorkomen en om de leerlingen handvatten te geven hoe te handelen als de situatie zich herhaalt. Zie hiervoor de methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling op school.</p> <p>Achterliggende problematiek van pester-gepeste wordt verkend.</p>	<p>Meteen na elk incident wordt er actie genomen</p> <ul style="list-style-type: none"> - gesprek - afspraken maken <p>Dezelfde week controleren door bij de leerlingen na te vragen en tevens bij de surveillances na te vragen</p>	<p>De leerkracht van de groep voert het gesprek, maakt de afspraken en controleert de afspraken.</p>
<p>2. Indien het pestprobleem groepsoverstijgend is volgt er een gesprek met de gepeste, de pester, en de volgelingen, buiten de leerling-groep. Met de gepeste, pester en de volgers worden afspraken gemaakt. Afspraken om herhaling te voorkomen en om de leerlingen handvatten te geven hoe te handelen als het pestgedrag zich wel herhaalt.</p>	<p>Er wordt z.s.m. een gesprek gepland, met alle betrokkenen</p> <p>Blijkt na een week dat de situatie niet veranderd is dan door naar stap 3</p>	<p>De leerkracht van de groep waar de leerling in zit die gepest wordt met de leerkrachten van de pesters.</p>
<p>3. Mocht de situatie zich blijven herhalen dan wordt de peestsituatie in de leerkrachtenvergadering besproken. Hierin maken we afspraken omtrent de aanpak. De leerkrachten geven tips,</p>	<p>De eerstvolgende team- of bouwvergadering wordt het probleem ingebracht</p>	<p>De leerkracht.</p>

suggesties om het probleem aan te pakken.		
<p>4. De leerkracht maakt een keuze uit de tips en suggesties. Dit kan eventueel in overleg met de IB-er over en/ of specialist Sociaal Emotionele Ontwikkeling.</p> <p>De leerkracht informeert de ouders over de gekozen aanpak. Zowel de ouders van het gepeste kind als de ouders van de pester.</p> <p>In eerste instantie zijn dit 2 verschillende gesprekken. Indien wenselijk kan het in een later stadium samen.</p>	<p>Na de vergadering wordt een keuze gemaakt voor vervolgstappen.</p> <p>Na het maken van een keuze start de leerkracht z.s.m. met een gerichte aanpak. In de aanpak zitten duidelijke stappen en controle momenten opgenomen.</p>	<p>De leerkracht stelt een plan van aanpak op en overlegt dit met de IB-er en/ of specialist Sociaal Emotionele Ontwikkeling.</p> <p>Dit wordt door de leerkracht teruggekoppeld naar de ouders.</p>
<p>5. Indien het pestgedrag toch aanhoudt of zich herhaalt, wordt opnieuw contact met de ouders opgenomen en volgt een uitnodiging voor een gezamenlijk gesprek.</p>	<p>De leerkracht nodigt de ouders z.s.m. uit. Situatie wordt doorgesproken en er worden afspraken over een aanpak afgesproken.</p>	<p>Leerkracht stuurt het proces en nodigt de ouders voor gesprek uit.</p> <p>Tevens licht de leerkracht de IB-er, directeur en het schoolteam in.</p>
<p>6. Er wordt gezamenlijk met de betrokken ouders en de betrokken leerlingen een plan van aanpak opgesteld, en er worden afspraken ten aanzien van het gedrag van de betrokken leerlingen gemaakt. Dit plan van aanpak wordt schriftelijk vastgelegd en in de interne rapportage van de leerling (pester en gepeste)opgeborgen.</p>	<p>De leerkracht maakt het plan van aanpak en neemt dit door met de pester en gepeste. Dit plan wordt met de IB-er besproken.</p>	<p>De leerkracht en de ouders.</p>
<p>7. De gezamenlijk gekozen aanpak wordt op de afgesproken tijden geëvalueerd.</p>	<p>De leerkracht nodigt hiervoor de betrokken ouders en leerlingen uit.</p>	<p>De leerkracht en de ouders</p>
<p>7. In die situaties, waarin de remediëring van het pestgedrag problemen geeft, wordt de assistentie van een of meer hulpverlenende instanties (te bepalen in overleg met de ouders en gerelateerd aan de aspecten van het pestgedrag) ingeschakeld.</p>	<p>In overleg met IB-er, leerkracht, ouders en directeur worden andere instanties uitgenodigd voor gesprek. Dit gebeurt in een zo'n kort mogelijk tijdsaspect.</p>	<p>Leerkracht, ouders, IB-er en directeur.</p>

	In sommige gevallen kan het advies zijn dat ouders met hun eigen kind naar een hulpverlener gaan.	
--	---	--

De leerkracht, met ondersteuning van de IB-er en/ of specialist Sociaal Emotionele ontwikkeling, zijn de personeelsleden die het hele proces volgen, uitvoeren en elkaar ondersteunen. De directeur wordt op de hoogte gehouden door één van bovengenoemde personen en volgt het proces.

Indien ouders niet meewerken aan het hierboven beschreven stappenplan zijn wij genoodzaakt ons schorsings- en verwijderingsbeleid in te zetten.

3. ***Op welke wijze wordt op De Nieuwe Link gewerkt aan het voorkomen van pestgedrag?***

Ter voorkoming van pestgedrag zijn in onze school de volgende maatregelen genomen en wordt in onze school de volgende werkwijze gehanteerd.

Voorwaarden

- Pesten komt overal voor en het is belangrijk om preventief te werken. Daarom zullen we in projecten spreken over regels, afspraken, waarden en normen die wij hanteren.
- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers.
- De school probeert pestproblemen te voorkomen. **Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de leerlingen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld. (zie aanpak preventieve aanpak)**
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen (zie uitwerking hoofdstuk 4).
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak (zie uitwerking hoofdstuk 5).
- Het pestprotocol wordt door het hele team, oudervertegenwoordigers en alle ouders onderschreven.

Preventieve aanpak

1. Lessen

In de lessen 'Sociaal-emotionele vorming' in de groepen 1 t/m 8 (Methode: kinderen en hun sociale talenten). Alle groepen werken met Kidsskills in de klas en onze gedragspecialist heeft scholing voor het team verzorgd rondom OOMK (**O**plossings **O**mgang **M**et **K**inderen), ADHD en autisme. Dit wordt in alle groepen uitgevoerd.

In elke groep worden in het begin van een schooljaar de groepsregels opgesteld. Dit wordt samen met de kinderen gedaan, zodat het ook echt hun regels en afspraken worden. Deze worden zichtbaar in de klas opgehangen. We vinden het van belang dat leerlingen ook betrokken zijn bij het naleven van deze regels. De schoolregels zijn vastgelegd in het schoolreglement en staan in de klassenmap evenals de klassenregels, zodat invallers ook op de hoogte zijn van alle afspraken.

Ook worden er bijpraatkringen gehouden in alle groepen, preventief maar ook incidenteel mocht er zich iets voordoen.

De Nieuwe Link heeft een schoolcontactpersonen, die jaarlijks iedere klas informeert over deze taak.

2. Respect

Het bevorderen van wederzijds respect en waardering van de leerlingen onderling, met als uitgangspunt...

Alle mensen verschillen onderling, qua uiterlijk, qua persoonlijke eigenschappen, vaardigheden en capaciteiten. Ieder mens heeft het recht om, ongeacht zijn uiterlijk, persoonlijke eigenschappen, vaardigheden en capaciteiten, 'zichzelf' te kunnen zijn, en als zodanig te worden gerespecteerd door zijn medemensen.

3. Regels waarden en normen

Het team heeft afgesproken om alle regels die er op school zijn, regelmatig te bespreken en vervolgens in de eigen groep te implementeren.

4. Schoolregels

Op school gelden regels die voor iedereen van belang zijn, dit is beschreven in het schoolreglement. Deze afspraken hangen op een grote poster in de aula voor iedereen duidelijk zichtbaar en hangen op een kleine poster in iedere groep.

Het team heeft afgesproken om de **schoolregels** regelmatig te bespreken en vervolgens in de eigen groep te implementeren. Deze regels hangen in onze hal en zijn oplossingsgericht geformuleerd.

Op basisschool De Nieuwe Link:

- * mogen we onszelf zijn
- * accepteren we elkaar
- * mogen we fouten maken
- * zorgen we voor elkaar
- * geven we complimenten
- * lachen we veel
- * zeggen we sorry
- * is iedereen welkom
- * ben jij uniek

Daarnaast heeft iedere groep zijn **groepsregels**. Het team en de leerlingen hebben regels opgesteld m.b.t.

- internetgebruik (zie bijlage 9 Internetprotocol voor leerlingen en leerkrachten)
- zelfstandig werken buiten de groep
- gebruik maken van toiletten en gemeenschappelijke ruimtes
- spelen op de speelplaats
- naar school en naar huis gaan tot een kwartier voor en na school
- gebruik van de gymzaal

Leerlingen hebben hun inbreng gekregen door mee te denken over de aanpak en welke regels van belang zijn.

Ouders en andere betrokkenen zijn op de hoogte van de regels.

Buiten spelen:

Er is gedurende de pauzes toezicht op het schoolplein, waarbij de volgende duidelijke gedragsregels en afspraken worden gehanteerd:

REGELS VOOR HET BUITEN SPELEN

Geldt voor kleine pauze én overblijfpauze

Schelden, vechten of dit uitlokken tijdens voetbal:

1 WEEK GEEN VOETBAL

Voor de tweede keer:

1 WEEK NIET BUITEN SPELEN

Voor de derde keer:

NIET MEER VOETBALLEN

Schelden, vechten of uitlokken in andere situaties:

1 DAG NIET BUITEN SPELEN

Voor de tweede keer:

1 WEEK NIET BUITEN SPELEN EN STRAFWERK MAKEN

6. Sociogram

Indien nodig wordt er (aan het begin van elk schooljaar) een sociogram afgenomen en worden de verschillende rollen binnen de groep in kaart gebracht door de groepsleerkracht. De gegevens worden geanalyseerd en zo nodig kan hier een handlingsplan voor worden gemaakt.

4. Welke maatregelen worden genomen, indien gedragsregels niet worden opgevolgd

Indien de genoemde gedragsregels niet worden opgevolgd, worden de volgende maatregelen genomen.

1. Leerlingen en personeel wijzen de overtreders op hun gedrag (elkaar aanspreken)
Dit geldt voor een ieder. In gangen, toiletten of waar dan ook zijn wij allen verantwoordelijk. Iedere betrokkene wijst de ander op de regels van school.
2. Bij herhaling wordt de betreffende leerling naar binnen of naar de leerkracht gestuurd.
3. Het leerling-gedrag wordt in een (kring)gesprek binnen de leerling-groep besproken en er worden met de betrokken leerling(-en) afspraken gemaakt gericht op het verbeteren van het leerling-gedrag.
4. Indien het niet opvolgen van de gedragsregels structureel wordt, worden er afspraken gemaakt met de betreffende leerling(en) en zijn ouders en zullen er ook sancties volgen.
Sancties die opgelegd worden zijn:
  - de betreffende leerling blijft in de pauze binnen en krijgt extra werk.
  - de betreffende leerling blijft na schooltijd op school en maakt extra werk (leerkracht informeert ouder).
  - de betreffende leerling wordt buiten de groep geplaatst (werkt individueel).
  - de betreffende leerling meldt zich op afgesproken tijden bij de leerkracht.
  - de betreffende leerling krijgt passende werkzaamheden.
5. Het leerling-gedrag wordt in de teamvergadering besproken.
Indien het een situatie betreft, waarin ook pestgedrag wordt gesignaleerd, wordt het stappenplan, zoals in hoofdstuk 4 beschreven, gehanteerd.
6. Indien het niet opvolgen van de gedragsregels structureel wordt, wordt gezamenlijk met de betrokken ouders en de betrokken leerlingen een plan van aanpak opgesteld.
7. In die situaties, waarin de remediëring van het gesignaleerde gedrag problemen geeft, wordt de assistentie van een of meer hulpverlenende instanties ingeschakeld (te bepalen in overleg met de ouders en gerelateerd aan de aspecten van het gedragsprobleem).

5. Achtergrondinformatie

○ Pesten en plagen, waar zit het verschil?

Het is moeilijk om een goede definitie te geven voor pesten en plagen, daarom zetten we de kenmerken en de gevolgen bij elkaar.

Een duidelijk overzicht van de kenmerken van plagen en pesten en de gevolgen van dit gedrag, vormt een basis voor het signaleren van pestgedrag.

PLAGEN	PESTEN
<ul style="list-style-type: none"> ● Is onschuldig en gebeurt onbezonnen en spontaan. Gaat soms gepaard met humor.	<ul style="list-style-type: none"> ● Gebeurt berekenend (men weet meestal vooraf goed, wie, hoe en

- Is van korte duur, of gebeurt slechts tijdelijk. Is meestal te verdragen.
- Speelt zich af tussen 'gelijken' ('Twee honden vechten om hetzelfde been').
- Is soms leuk, maar kan ook kwetsend of agressief zijn.
- Meestal één tegen één.
- Wie wie plaagt, ligt niet vast. De tegenpartijen wisselen keer op keer.

GEVOLGEN

- 'Schaafwond' of korte draaglijke pijn (hoort bij het spel). Wordt soms ook als prettig ervaren ('Plagen is kusjes vragen').
- De vroegere relaties worden vlug weer hersteld. De ruzie of het conflict wordt spoedig bijgelegd.
- Men blijft opgenomen in de groep.
- De groep lijdt er niet echt onder.

wanneer men gaat pesten). Men wil bewust iemand kwetsen of kleineren.

- Is duurzaam: het gebeurt herhaaldelijk, systematisch en langdurig (stopt niet vanzelf en na korte tijd).
- Ongelijke strijd. De onmachtsgedvoelens van de gepeste staan tegenover de machtsgevoelens van de pester.
- De pester heeft geen positieve bedoelingen en wil pijn doen, vernielen of kwetsen.
- Meestal een groep (pester en meelopers) tegenover één geïsoleerd slachtoffer.
- Er bestaat een neiging tot een vaste structuur. De pesters zijn meestal dezelfde, net zoals de slachtoffers (mogelijk wisselend door omstandigheden).

GEVOLGEN

- Indien niet tijdig wordt ingegrepen, kunnen de gevolgen (zowel lichamelijk als psychisch) heel pijnlijk en ingewikkeld zijn en ook lang naslepen.
- Het is niet gemakkelijk om tot betere relaties te komen. Het herstel verloopt heel moeizaam.
- Isolement en grote eenzaamheid bij het gekwetste kind. Aan de basisbehoefte om 'Bij de groep te horen' wordt niet voldaan.
- De groep lijdt onder een dreigend en onveilig klimaat. Iedereen is angstig, en men wantrouwt elkaar. Er is daardoor weinig openheid en spontaniteit. Er zijn weinig of geen echte vrienden binnen de groep.

○ ***Kenmerken van de pester***

Alhoewel wij niet zomaar iemand een etiket van 'Pester' kunnen opplakken op basis van een of meer van de volgende kenmerken en kinderen natuurlijk onderling verschillen, is toch in de praktijksituatie gebleken, dat bij kinderen die pesten, vaak een of meer van de volgende kenmerken opvallen:

- Staat vrij positief tegenover geweld, agressie en het gebruik van stoere taal.
- Imiteert graag agressief gedrag.
- Is vlugger agressief, gebruikt meer geweld.
- Lijkt assertief: zegt spontaan wat hij denkt of voelt. Komt uit voor zijn mening.
- Is vrij impulsief.
- Heeft de neiging anderen te overroepen of te domineren om controle te houden, maar is misschien minder zeker dan het lijkt.
- Wil het middelpunt zijn en is vlug jaloers.
- Is meestal fysiek sterker of omringd door sterke vrienden die zijn gezag respecteren.
- Heeft moeite met regels, grenzen, en eigen of door anderen opgelegde regels.
- Schat situaties verkeerd in.
- Schat de gevolgen van zijn gedrag verkeerd in.
- Heeft het moeilijk met stress of spanning, die van buitenaf wordt opgelegd (proefwerken, agressie van ouders, etc.).
- Lijdt vaak aan een negatieve faalangst.
- Hoe onveiliger hij zich voelt, hoe groter de behoefte aan een zondebok.
- Is niet noodzakelijk dommer of slimmer dan de rest.
- Geniet respect uit angst en niet uit waardering.
- Heeft een zwak inlevingsvermogen, is vooral met zichzelf bezig en houdt geen rekening met anderen.

○ ***Kenmerken van de gepeste***

Alhoewel wij niet zomaar iemand een etiket van 'Gepeste' kunnen opplakken op basis van een of meer van de volgende kenmerken, en kinderen natuurlijk onderling verschillen, is toch in de praktijksituatie gebleken, dat bij kinderen die gepest worden, vaak een of meer van de volgende kenmerken opvallen:

- Houdt niet van geweld en agressief of onbeschoft taalgebruik.
- Weet niet hoe hij met agressie van anderen om moet gaan.
- Is meestal fysiek zwakker.
- Is eerder in zichzelf gekeerd.
- Is geneigd zich onderdanig of gediensstig te gedragen.
- Is onzeker in zijn sociale contacten.

- Durft niet op te komen voor zichzelf.
- Heeft vaak een lage dunk van zichzelf en gelooft uiteindelijk, dat hij het verdient om gepest te worden.
- Voelt zich vaker eenzaam dan andere kinderen.
- Voelt niet goed aan, welke regels of normen er binnen de groep gelden.
- Reageert niet op de gepaste manier op druk: Begint te huilen, of gedraagt zich slaafs, gaat klikken of vleien, probeert zich vrij te kopen met snoep of geld, probeert de pestkoppen na te bootsen, maar faalt daarin.

○ **Signalen, die wijzen op pestgedrag**

Vaak kunnen door middel van een goede observatie al bepaalde signalen van pestgedrag worden opgevangen. Door het goed observeren van kinderen in de verschillende onderwijsleersituaties en spelsituaties kunnen peestsituaties al in een vroeg stadium worden gesignaleerd en kan op gepaste wijze worden ingegrepen.

○ **Signalen bij de gepeste:**

- Het kind heeft blauwe plekken, of schrammen, gescheurde kleren, beschadigde boeken, en 'verliest' sportkleren en eigendommen. Let zeker op, als het kind normaliter niet slordig is. Ook als het niet weet hoe de signalen er gekomen zijn, of excuses zoekt, is er vaak meer aan de hand.
- Het kind maakt zich het liefst onzichtbaar. Zelfs zonder zichtbare aanleiding gedraagt het zich als een geslagen hondje. Het is vaak verdrietig of neerslachtig, of heeft onverwachte stemmingswisselingen met driftbuien.
- In sommige gevallen is het onhandelbaar, agressief en overspannen.
- Het staat dikwijls alleen op de speelplaats; er komen geen vriendjes thuis om te spelen en het wordt ook niet uitgenodigd om te komen spelen, of te komen op feestjes en logeerpartijen.
- Het kind zoekt het veilige gezelschap van de leerkracht of de leider.
- Als er groepjes worden gekozen, wordt het kind als laatste gekozen, of het blijft over.
- De schoolresultaten worden opeens veel slechter.
- Het kind is vaak afwezig, letterlijk of figuurlijk. Het vlucht weg in de fantasie en zorgt ervoor dat het zo nipt mogelijk op tijd op school komt, en is meteen na de bel weer weg. Op zondagavond of voor het kind naar een club moet, is het bijzonder gestrest, en zoekt redenen om niet naar school of naar de club te moeten.

○ **Signalen bij de pester:**

- Het kind heeft blauwe plekken of schrammen en besmeurde of gescheurde kleren van de slachtoffers, die zich hebben verdedigd.
- Zijn vriendjes zijn volgzame meelopers, die wachten op instructies van de pester.

- Het kind vindt het moeilijk om samen te spelen of samen te werken, omdat het altijd de baas wil zijn.
- Het kind verdraagt het slecht om afhankelijk te zijn van het toeval, of van de bekwaamheid of onbekwaamheid van anderen.
- Het kind verdraagt geen kritiek en wordt boos als zijn positieve beeld van zichzelf ter discussie wordt gesteld, al is het ook maar door een grapje.
- Zijn vriendjes zijn gelijkgezinden. Ze spreken vaak negatief of kleinerend over bepaalde kinderen. Wie niet bij de groep hoort, is een zwakkeling of zelfs een vijand. Ze kiezen agressieve idolen uit sport, muziek of film.
- De pester is regelmatig brutaal tegenover een zwakker gezinslid. Dit kan ook een ouder zijn.
- De pester kan zich moeilijk inleven in de gevoelens van anderen en heeft weinig of geen schuldgevoelens.
- Het kind kan moeilijk grenzen aanvaarden die door anderen worden opgelegd en verdraagt geen kritiek.
- Je krijgt de indruk, dat het kind een dubbelleven leidt: thuis of tegenover de leraar is het volgbaar en braaf, maar je hoort klachten over het kind in onbewaakte momenten.

○ **Cyberpesten:**

- **Vormen van cyberpesten**

Anonieme berichten versturen via MSN en SMS, schelden, roddelen, bedreigen, foto's van mobieltjes en webcam op internet plaatsen, privégegevens op een site plaatsen, wachtwoorden en credits stelen en misbruiken, haatprofielen aanmaken, virussen sturen en happy slapping. 20% van de leerlingen heeft te maken met cyberpesten.

- **Effecten**

De effecten van cyberpesten kunnen langduriger en wijder verspreid zijn dan bij traditioneel pesten. Opnames die via de webcam worden gemaakt, worden vastgelegd door een ander. Deze opnames verdwijnen nooit meer. Over de hele wereld kan een foto op een site staan. Foto's die eenmaal op internet staan zijn soms niet meer te verwijderen.

- **Verantwoordelijkheid van de school**

Soms gebeurt pesten buiten de school. Toch heeft de school er veel last van. Het ruziën en pesten gaat op school door. Schoolresultaten lijden eronder. Er ontstaat een onveilig klimaat. Kinderen kunnen minder goed leren. Pesten heeft effect op het schoolklimaat.

- **Hoe kun je cyberpesten voorkomen?**

Voorop staat: helemaal voorkomen kun je het niet. Je kunt er wel voor zorgen dat leerlingen, ouders en medewerkers zoveel mogelijk op de hoogte zijn, zodat de kans dat een peestsituatie uit de hand loopt minimaal wordt.

1. Toepassen en actualiseren van het pestprotocol.
2. Leerlingen bewust maken van de gevaren op internet, de effecten van cyberpesten en de strafbare feiten.

3. Afspreken van internetgedrag en samen met de leerlingen regels maken en deze laten ondertekenen in een internetcontract.

4. Pesten bespreekbaar maken in de klas en leerlingen elkaar daarop laten aanspreken.

Voor leerlingen: [Tips tegen cyberpesten](#):

Hoe voorkom je dit zo veel mogelijk?

- Geef nooit je wachtwoord en inlognaam aan anderen.
- Zorg dat ze niet makkelijk te raden zijn.
- Dingen die je voor de webcam doet, kunnen later op internet gezet worden. Let daarom op met wat je doet voor de webcam, ook als je denkt dat je vriend of vriendin dit nooit zal doen. Als je later ruzie krijgt, dan kan je vriend of vriendin de foto's en/of opnames op internet zetten en kan de hele school het zien.
- Als je gepest wordt door mensen die je niet kent, vat het dan niet persoonlijk op. Via internet schelden mensen makkelijker dan in het echte leven.
- Praat of chat erover als je gepest wordt via je mobieltje. Je kunt ook een ander nummer nemen en geef je nieuwe nummer dan alleen aan je vrienden.
- Neem de dreigementen van de ander niet altijd serieus: "Ik weet waar je woont, want ik ken je IP-adres, ik kan je altijd achterhalen als je niet meewerkt.". Dat kan vaak helemaal niet, alleen de politie kan je echte adres via je IP-adres achterhalen bij de provider.

En als het toch fout gaat?

- Reageer niet op hatemails of andere cyberpesterijen. Verwijder de e-mail zonder hem te openen. Als je niet reageert, gaan pesters op zoek naar iemand anders om te pesten. Ook als je in een chatroom vervelende opmerkingen krijgt, verlaat dan die chatroom
- Blokkeer de afzender bij pest-emails of –smsjes.
- Bewaar de pestmail of sla de berichtjes op. Het zijn bewijzen die tegen de pester gebruikt kunnen worden. Aan het IP-adres van de mail kan afgeleid worden van welke computer de e-mail verzonden is. Een provider heeft vaak een helpdesk die klachten over nare mail, smsjes e.d. aanneemt. Je kan deze helpdesk bellen.
- In sommige gevallen kan je aangifte doen bij de politie. Pesten kan zo hardnekkig zijn dat het 'stalken' wordt genoemd. Dit is strafbaar. Ook als er een bewerkte of blootfoto van jou op internet staat, kun je aangifte doen.

- Praat erover. Blijf er niet alleen mee zitten, zoek iemand met wie je erover kan praten. Met Pestweb chatten, bellen of mailen kan natuurlijk ook.
- Als er een filmpje van jou of van een ander op internet staat waarin gepest wordt of geweld wordt gebruikt kun je dat melden bij de moderator.

YouTube

Op YouTube kun je een filmpje "markeren". Dan klik je op het vlaggetje "markeren" onder het filmpje. Daar kun je een reden aangeven waarom jij vindt dat het filmpje weg moet. Kies dan voor: "haatdragende of beledigende inhoud" en daarna voor: "pesten". Dan krijgt YouTube een melding dat het filmpje gemarkeerd is. Hoe meer mensen zo'n melding doen hoe groter de kans is dat ze het filmpje weghalen. Hiervoor moet je wel een account hebben bij YouTube.

Twitter

De Nationale Academie voor Media en Maatschappij heeft [15 tips voor veilig twitteren](#). Met deze tips kun je twitter leuk en veilig houden.

Op de volgende websites kun je meer informatie vinden:

- <http://www.surfsafe.nl/>
- <http://www.dekinderconsument.nl/>
- <http://www.internetsoa.nl>
- <http://www.digibewust.nl/Wachtwoordencampagne>
- <http://www.watchyourspace.nl>

Sta jij op een bangalijs op internet?

Bijvoorbeeld via een website als YouTube, Twitter, Facebook of Hyves? Meld dit dan zo snel mogelijk bij de maker/eigenaar van de website. Vaak kun je de gegevens van de maker vinden bij 'contact'. De maker van zo'n website kan jouw naam (of een foto of filmpje) zo snel mogelijk verwijderen van de website.

5. Sancties van het pestprotocol consequent toepassen.

6. Schoolreglement aanpassen. Bijvoorbeeld: "het maken van opnames van medeleerlingen en leerkrachten zonder toestemming kan leiden tot schorsing/verwijdering/disciplinaire maatregelen"

7. Opleiden van medewerkers in de school (ook onderwijsondersteunend personeel) is noodzakelijk. Een studiemiddag zorgt dat medewerkers up to date met hun kennis zijn.

8. Ouders informeren door een ouderavond. Ouders zijn in het algemeen niet goed op de hoogte van wat hun kind op internet doet. Alleen door met de ouders samen te werken is digitaal pesten aan te pakken.

9. Laat leerlingen het Diploma Veilig Internet behalen, zie de website www.iksurfveilig.nl

Hoe voorkom je dit zo veel mogelijk?

- Geef nooit je wachtwoord en inlognaam aan anderen.

- Zorg dat ze niet makkelijk te raden zijn.
- Dingen die je voor de webcam doet, kunnen later op internet gezet worden. Let daarom op met wat je doet voor de webcam, ook als je denkt dat je vriend of vriendin dit nooit zal doen. Als je later ruzie krijgt, dan kan je vriend of vriendin de foto's en/of opnames op internet zetten en kan de hele school het zien.

Als je gepest wordt door mensen die je niet kent, vat het dan niet persoonlijk op. Via internet schelden mensen makkelijker dan in het echte leven.

Hoe kun je cyberpesten aanpakken?

voorbeeld 1 Een blootfoto van een leerling is op het internet geplaatst:

- Luister naar de leerling.
- Toon begrip en veroordeel niet.
- Neem contact met de ouders op.
- Meld dit bij de contactpersoon of vertrouwenspersoon.
Meld dit bij de provider met verzoek tot verwijdering van de foto. Zet jouw provider in dit emailadres: abuse@provider.nl
- Adviseer de ouders aangifte bij de politie te doen.
- Probeer de dader te achterhalen.
- Voer maatregelen richting dader uit.

voorbeeld 2 Een leerling wordt steeds lastig gevallen (stalking):

- Leer de leerling assertief te zijn: nee zeggen, contact afsluiten.
- De leerling niet laten ingaan op de stalker.
- Breng de ouders op de hoogte.
- Adviseer de ouders en de leerling om bewijslast te verzamelen.
- Adviseer de ouders aangifte bij de politie te doen.

voorbeeld 3 Over een leerling wordt geroddeld via MSN:

- Geef steun en luister naar de leerling.
- Adviseer de leerling berichten te bewaren en op te slaan.
- Probeer de dader te achterhalen via systeembeheerder en slachtoffer.
- Bespreek het met de mentor/trouwenspersoon.
- Spreek de pesters aan.
- Voer eventueel een klassengesprek.
- Neem contact met de ouders op.

Probeer de dader op te sporen Soms is de identiteit van de dader te achterhalen door uit te zoeken van welke computer op school het bericht is verzonden. Je gebruikt daarvoor de zogenaamde logfiles van de school-server (centrale computer). Vanzelfsprekend heb je daar wel (technische) ondersteuning van een ICT-coördinator, systeembeheerder, en/of externe beheerder voor nodig.

Ga na wanneer het bericht verstuurd is en welke klas op dat moment gebruik maakte van de computers. De stijl van het bericht en eventuele taalfouten kunnen de dader verraden. De dader kan wellicht ook worden gevonden door in de klas te praten over wat er is gebeurd. Soms is het niet mogelijk een dader te achterhalen en zit er niets anders op dan het effect te minimaliseren. Dat kan het beste door het slachtoffer op het hart te drukken niet te reageren op haatmail of andere ongewenste berichten.

-Blokkeren van afzenders

Sommige programma's hebben de mogelijkheid om specifieke afzenders te blokkeren. Verwijs ouders naar onderstaande websites voor meer informatie. Op den duur loont het wellicht de moeite de leerling een nieuw mailadres te geven. Vertel je leerlingen dat ze altijd heel voorzichtig moeten zijn met het doorgeven van hun mailadres aan anderen.

-Cyberpesten is strafbaar

Er zijn verschillende vormen van cyberpesten die strafbaar zijn. Daar kun je hier meer over lezen: Cyberpesten wat is strafbaar? Leerlingen realiseren zich dat vaak niet. Ook wanneer het slachtoffer lichamelijk letsel of materiële schade is toegebracht, kan de politie worden ingeschakeld.

Informatieve websites over digitaal pesten :

www.mijnleerlingonline.nl

www.dekinderconsument.nl

www.iksurfveilig.nl

www.internetsoa.nl

www.i-respect.nl

○ Hulpmiddelen en informatiebronnen

Achtergrondinformatie voor leerkrachten:

- *Pesten, gedaan ermee...*, Gie Deboutte
- *Pesten; wat is het, wat doe je eraan?*, Gie Deboutte
- *Eerste hulp bij gedragsproblemen*, Luc Koning
- Pestprotocol Bs Op weg in Vorstenbosch
- Protocol cyberpesten – pestweb.nl

6. Bijlagen

- 1. Ik heb de pest aan pesten**
- 2. pestprotocol/leeswijzer**
- 3. Gedrag verbeter/veranderingsregistratie lange en korte termijn**
- 4. formulier registratie melding/klacht**
- 6. Gedragscodes op De Nieuwe Link**
- 8. Klachtenfolder van De Nieuwe Link**
- 9. Internetprotocol van De Nieuwe Link**

Bijlage 1: Ik heb de pest aan pesten

PESTEN MAG NIET !!!

Pesten is andere kinderen lastig vallen, door te slaan, te schoppen of te schelden. Maar anderen uitlachen, bespotten en zelfs andere kinderen niet laten meespelen, is ook pesten. Het materiaal van andere kinderen met opzet beschadigen of dingen afpakken, is ook pesten. Op onze school doen wij dit niet.

WORD JE ZELF GEPEST?

Vecht nooit terug, en scheld nooit terug. Probeer zelf een oplossing te vinden voor het probleem door er met anderen over te praten. Helpt dat niet, ga dan zo snel mogelijk naar je juffrouw of meester, en vertel eerlijk wat er is gebeurd.

ZIE JE PESTEN?

Doe vooral niet mee. Mee pesten is even erg als zelf pesten. Laat duidelijk zien, dat je het er niet mee eens bent dat er wordt gepest. Laat de gepeste leerling niet alleen, maar laat hem met jou meespelen.

Als de pestkop niet stopt met pesten, ga dan naar je juffrouw of meester.

BEN JE ZELF DE PESTER ?

Dan ben je fout! STOP onmiddellijk met pesten en maak het weer goed met degene die je hebt gepest. Geen mooie praatjes, maar het ECHT goed menen, zodat het pesten stopt.

**SAMEN MET ALLE MEESTERS, JUFFROUWEN EN LEERLINGEN, DOEN WIJ ER ALLES AAN OM
VAN ONZE SCHOOL EEN PESTVRIJE SCHOOL TE MAKEN EN ONZE SCHOOL PESTVRIJ TE
HOUDEN.**

(Uit: Pesten, gedaan ermee, Gie Deboutte)

Bijlage 2: PESTPROTOCOL/LEESWIJSER

We gaan uit van een 5-sporenbeleid

Betrokkenen	Signaleren	Analyseren	Opstellen van plan actie
Het slachtoffer	<p>Gaat niet graag naar school.</p> <p>Gaat contact met andere kinderen uit de weg.</p> <p>Behaalt schoolprestaties onder zijn/haar niveau.</p> <p>Is angstig.</p> <p>Kan moeilijk voor zichzelf opkomen.</p> <p>Andere kinderen vragen dit kind niet om mee te doen.</p> <p>Het kind geeft aan gepest te worden.</p> <p>Ze vertonen afkoopgedrag.</p>	<p>Wie is/zijn het?</p> <p>Sinds wanneer wordt het slachtoffer gepest?</p> <p>Wat is de voorgeschiedenis?</p> <p>Wat is de ernst van de pesterijen?</p> <p>In welke vorm wordt er gepest?</p> <p>Wanneer wordt er gepest?</p> <p>Wat is de reactie van het slachtoffer?</p> <p>Heeft het kind extra hulp nodig?</p> <p>Is het kind ontvankelijk voor hulp?</p>	<p>Aan de hand van gegevens uit de analyse dient nu een plan van aanpak te worden gemaakt.</p> <p>Van belang is een onderscheid te maken in een korte en lange termijnplanning.</p> <p>De planning op korte termijn moet gericht zijn op het stopzetten van negatieve handelingen t.a.v. het slachtoffer.</p> <p>De planning op langere termijn moet inhouden hoe de sfeer in de groep en in de school te verbeteren is, zodat het pesten geen kans meer krijgt. Het plan van actie dient gebruik te maken van de mogelijkheden van alle betrokkenen. Het bespreken van het plan van actie met de betrokkenen is van belang om een ieder te laten weten wat de actiepunten zijn.</p> <p>Tot slot is het aan te raden het plan schriftelijk vast te leggen en evaluatiemomenten in de bouwen waarin het plan van actie, indien noodzakelijk, bijgesteld kan worden.</p>
De pester	<p>Wil op de voorgrond treden ten koste van andere kinderen.</p> <p>Heeft snel ruzie met andere kinderen.</p> <p>Kan moeilijk samenwerken.</p> <p>Lokt andere kinderen uit.</p> <p>Houdt weinig rekening met andere kinderen.</p>	<p>Wie is/zijn het?</p> <p>Sinds wanneer pest het kind?</p> <p>Wat is de voorgeschiedenis?</p> <p>Wat is de ernst van de pesterijen?</p> <p>In welke vorm wordt er gepest?</p> <p>Wanneer vinden de pesterijen plaats?</p> <p>Wat voor een kind is de pester?</p> <p>Heeft het kind extra hulp nodig?</p>	

		Is het kind ontvankelijk voor hulp?	
De groep	<p>Er gebeuren dingen in de groep waar moeilijk de vinger op te leggen is.</p> <p>De sfeer is niet prettig, druk, geheimzinnig.</p> <p>De groep vergt veel van de leerkracht.</p> <p>Er is veel onderlinge concurrentie.</p> <p>Er is veel onderlinge agressie.</p> <p>Het voor elkaar opnemen en elkaar helpen gebeurt weinig.</p>	<p>In welke groepen vinden de pestrijen plaats?</p> <p>Op welke momenten wordt er gepest?</p> <p>Hoe is de sfeer in de groep?</p> <p>Is de sfeer in de groep veranderd (en zo ja, waardoor)?</p> <p>Wat voor leerlingen zitten er in de groep?</p> <p>Hoe reageren de leerlingen op elkaar?</p> <p>Wat zijn de vaardigheden van de leerlingen op sociaal en cognitief gebied?</p> <p>Is er wisselend leiderschap?</p> <p>Zijn de regels en afspraken in de groep duidelijk?</p> <p>Hoe is de relatie tussen de groep en de leerkracht?</p> <p>Zijn de leerlingen in de groep goed gemotiveerd?</p> <p>Zijn er bijzondere omstandigheden van buitenaf (bv. conflicten in de wijk).</p> <p>Zijn er culturele verschillen?</p> <p>Zijn er specifieke individuele problemen van de leerlingen?</p>	<p>Maak gebruik van Klets en Grip op de groep.</p> <p>Opkomen voor jezelf, zonder anderen te kwetsen.</p>
De leerkrachten	<p>De leerkrachten bemerken dat er gepest wordt.</p> <p>Collegae signaleren pestrijen tijdens het speelkwartier.</p>	<p>Hoe is de positie van de leerkracht in de groep?</p> <p>Is er ondersteuning vanuit het team?</p> <p>Is het een nieuw probleem of bestaat het al jaren?</p>	<p>De leerkrachten nemen contact op met de gepeste en de pester.</p>

		Welke interventies hebben al plaatsgevonden? Krijg je als school de mogelijkheid om het aan te pakken? Zijn er contacten met externe organisaties? Hoe is de relatie tussen school en ouders?	
De ouders	De ouders nemen contact op over het pesten. De ouders maken zich bezorgd over de positie van het kind in de groep.	Is er onderling contact tussen de ouders? Staan ouders open om het pesten te bespreken? Zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten?	

Bijlage 3: Gedrag verbeter/veranderingsregistratie op lange termijn.

In te vullen door leerling (1 t/m 8) samen met de leerkracht. Bewaren in leerling dossier.

Naam:

Groep:

Wat is het probleem:

Wat moet er gebeuren:

Hoe kan ik het aanpakken:

Wat is de beste oplossing:

Werkt mijn plan:

Handtekening
Leerkracht:

Handtekening
Kind:

Handtekening
Ouders:

Gedrag verbeter/veranderingsregistratie voor leerkracht op lange termijn

(Dit is een extra hulpmiddel. Kan – hoeft niet – gebruikt te worden).

Toelichting voor de leerkracht

Tevens ruimte voor opmerkingen door de leerkracht

Naam:

Datum:

Groep:

Wat is het probleem:

De leerkracht gaat na in welke situatie hij op problemen stuit, welke problemen zich voordoen en wie er bij betrokken zijn. Ook gaat hij/zij na wat zijn/haar taak in de betreffende situatie is.

Wat moet er gebeuren:

De leerkracht gaat na hoe de ander zou kunnen reageren.

Hoe kan ik het aanpakken:

De leerkracht bedenkt verschillende oplossingsmethoden.

Wat is de beste oplossing:

De leerkracht gaat na wat de voor- en nadelen van de verschillende oplossingsmethoden zijn en maakt een keuze.

Werkt mijn plan:

De leerkracht gaat na of de oplossingsmethode voldoende adequaat is.

Gedrag verbeter-/veranderingen op korte termijn.

(Dit is een extra hulpmiddel. Dit kan - hoeft niet - gebruikt te worden).

In te vullen door kinderen in samenspraak met leerkracht.

Naam:
Datum:

	Maandag			Opmerkingen
	Onvoldoende	Voldoende	Goed	
voor de pauze				
na de pauze				
na de middag				

	Dinsdag			Opmerkingen
	Onvoldoende	Voldoende	Goed	
voor de pauze				
na de pauze				
na de middag				

	Woensdag			Opmerkingen
	Onvoldoende	Voldoende	Goed	
voor de pauze				
na de pauze				
na de middag				

	Donderdag			Opmerkingen
	Onvoldoende	Voldoende	Goed	
voor de pauze				

na de pauze				
na de middag				

	Vrijdag			Opmerkingen
	Onvoldoende	Voldoende	Goed	
voor de pauze				
na de pauze				
na de middag				

Bijlage 4: Formulier registratie melding / klacht.

Datum van invullen: _____

Gegevens klager:

Naam: _____

Adres: _____

Postcode / woonplaats: _____

Telefoon: _____

Sekse: 0 man

0 vrouw

Groep _____

0 Leerling   0 Ouder   0 Personeelslid.

Functionele relatie met aangeklaagde:

0 Leerling van _____

0 Ouder van leerling van _____

0 Collega van _____

0 Leidinggevende van _____

Klacht gericht tegen:

Gegevens aangeklaagde

Naam: _____

Adres: _____

Postcode / woonplaats: _____

Telefoon _____

Sekse: 0 man

0 vrouw

Groep _____

Leerling   Ouder   Personeelslid

Functionele relatie met klager:

Leerling van _____

Ouder van leerling van _____

Collega van _____

Leidinggevende van _____

Plaats ongewenst gedrag.

Op school

Bij buitenschoolse activiteiten

Internet

Anders, nl _____

Omschrijving ongewenst gedrag en de gevolgen.

(wat, waar, wanneer, wie...)

Aard ongewenst gedrag.

Seksuele intimidatie

Verbaal

Fysiek

Non verbaal

(poging tot) Ontucht

(poging tot) Aanranding

(poging tot) Verkrachting

Anders, nl.

Agressie en geweld

Bedreiging verbaal

- 0 Bedreiging fysiek
- 0 Mishandeling
- 0 Schade / vernieling
- 0 Stalking
- 0 Anders, nl.

Pesten

- 0 Verbaal
- 0 Roddelen
- 0 Negeren
- 0 Uitsluiten
- 0 Informatie achterhouden
- 0 Beschadigen, verliezen
- 0 Internet

Discriminatie / racisme

- 0 Opmerkingen over ras
- 0 Opmerkingen over uiterlijk
- 0 Opmerkingen over leefwijze
- 0 Opmerkingen over godsdienst
- 0 Opmerkingen over sekse
- 0 Opmerkingen over seksuele voorkeur
- 0 Anders, nl.

Frequentie ongewenst gedrag

- 0 Eenmalig
- 0 Meermalen tijdstippen: _____
- 0 Door een persoon
- 0 Door meer personen
- 0 Gericht op meer personen

Getuigen van ongewenst gedrag

Naam: _____

Adres: _____

Postcode / woonplaats: _____

Telefoon: _____

- Sekse: 0 man
- 0 vrouw

Groep: _____

0 Leerling   0 Ouder   0 Personeelslid

Functionele relatie met klager:

0 Leerling van _____

0 Ouder van leerling van _____

0 Collega van _____

0 Leidinggevende van _____

Is de klager bereid om bij onderzoek inzage te geven?

0 Ja

0 Nee

Stappen die de klager wenst:

0 Informatie en advies

0 Begeleiding door (externe) vertrouwenspersoon Lisette Snaterse

0 Bemiddeling

0 Schoolleiding informeren

0 Klacht bij bevoegd gezag

0 Klacht bij klachtencommissie

0 Aangifte

0 Anders, nl _____

Gemaakte afspraken met datum

--

Datum nieuwe afspraak: _____

Plaats, datum: _____

Handtekening klager:

Redenen voor niet tekenen:

Handtekening leerkrachten/of schoolcontactpersoon:

GEDRAGSCODES

DE NIEUWE LINK

Pedagogisch klimaat

Aanspreekvorm

- *Leerlingen en leerkrachten worden aangesproken met hun voornaam, anders mag mits leerling of leerkracht dit als positief ervaren.*
- *Ouders en overblijfskrachten mogen aangesproken worden met hun voornaam.*
- *Andere volwassenen worden aangesproken met meneer of mevrouw of zoals zij het aangeven.*

Taalgebruik

- *Er wordt geen taal gebruikt, die als kwetsend ervaren wordt door anderen, ook niet via e-mail, sms, WhatsApp, Facebook, Twitter en overige digitale media.*
- *Er wordt geen seksistische taal gebruikt, geen seksueel getinte grappen en toespelingen (ook niet in de teamkamer). Dit geldt ook voor affiches, tekeningen, schoolkrant, enz.*

Aanvaardbare grappen

- *Een grapje over een leerling mag indien geprobeerd wordt positief gedrag te bevorderen en daarnaast niet kwetsend is.*
- *Er worden geen grapjes gemaakt op grond van lichamelijke gebreken of andere kenmerken of eigenschappen.*
- *Er worden geen racistische grappen gemaakt.*

Internetgebruik

- *Leerlingen van groep 6, 7 en 8 en hun ouders ondertekenen een contract voor gebruik van het internet. Ook teamleden houden zich aan deze afspraken.*

➤

Mobiele telefoonbeleid

- *Mobiele telefoons worden in de klas uitgezet. In uitzonderlijke gevallen kan een ouder hiervoor toestemming vragen. Teamleden hebben hun mobiele telefoon uit tijdens de lessen.*

Troosten en belonen

Een leerling op schoot nemen

- *Wanneer een leerling aangeeft bij de leerkracht op schoot te willen zitten, moet dat kunnen. Een leerling mag niet tegen zijn wil op schoot genomen worden.*

Een leerling zoenen en knuffelen

- *Een spontane knuffel van een leerling hoeft niet afgeweerd te worden. Leerkrachten zoenen geen leerlingen. Wanneer een leerling een leerkracht spontaan wil zoenen, kan dit toegelaten worden.*

Een leerling aanraken of aanhalen

- *Een aai over de bol of een schouderklopje zijn goede pedagogische middelen. Verder geldt in het algemeen: Let goed op of een leerling gediend is van aanrakingen.*

Een leerling troosten

- *Lichamelijke aanraking kan bij troosten heel goed zijn. Merkt een leerkracht dat een leerling dit liever niet wil, neem dan afstand.*

Een leerling straffen

- *Er worden geen lichamelijke straffen gegeven, ook geen lichte tikken of knijpen in de arm. Als leerlingen vechten worden deze rustig uit elkaar gehaald.*

Alleen met een leerling in een afgesloten ruimte

- *De leerkracht probeert te voorkomen dat hij met een leerling alleen in een afgesloten ruimte is. Hij zorgt ervoor dat er een deur open staat, zodat een collega kan horen wat er gebeurt of wat er besproken wordt. De leerkracht probeert ervoor te zorgen dat hij niet in een kwetsbare positie komt.*

Gezonde leefomgeving

- *Rookbeleid: In het schoolgebouw en op het speelplein wordt niet gerookt. Bij de brandtrap is een rookhoekje.*
- *Kauwgom is moeilijk te verwijderen en is daarom in het hele gebouw verboden.*
- *Binnen de school en op het schoolplein zijn alcohol en drugs niet toegestaan.*
- *Fruit en lunch worden in de klaslokalen gegeten. Er gaat geen afval mee naar buiten.*
- *Afval wordt zoveel mogelijk gescheiden. Dit geldt voor papier, plastic, batterijen, toners.*

Kleding

- *Kleding mag geen belemmering zijn voor communicatie en veiligheid.*

Gymzaal

Toezicht kleedlokalen

- *De leerkracht houdt toezicht tijdens het omkleden voor de gymles.*
- *De kleedlokalen worden in principe gemengd gebruikt t/m groep 6. Vanaf groep 7 kunnen leerlingen gescheiden omkleden.*
- *De leerkracht kleedt zich niet om bij de leerlingen.*
- *Hulp bij aan- en uitkleden mag, mits de leerling hier zelf om vraagt.*

Hulp tijdens de gymles

- *Lichamelijke aanrakingen zijn soms nodig. De leerkracht moet zich ervan bewust zijn waar hij een leerling aanraakt.*

Ongelukjes in gymzaal en kleedruimte

- *Lichamelijke aanrakingen zijn voor de behandeling noodzakelijk. Zorg er zo mogelijk voor dat er een andere leerling bij aanwezig is.*
- *Als een leerling zich verwondt, besteedt eerst de eigen leerkracht hier aandacht aan. Indien deze het niet kan oplossen, roept hij de hulp in van de BHV' er. Deze beslist of de ouders van de leerling gebeld moeten worden. In acute gevallen wordt de leerling direct naar de dokter cq de Eerstehulp post van het ziekenhuis gebracht door de eigen leerkracht of door de BHV' er.*

Schoolkamp

Slapen

- *Jongens en meisjes slapen gescheiden, gemengd slapen kan o.l.v. een leerkracht. Er wordt rekening gehouden met leerlingen uit andere culturen.*

Situaties van één op één

- *De leerkracht probeert deze situaties te voorkomen, zowel binnen als buiten.*
- *Tijdens een bosspel blijven de leerlingen in groepjes bij elkaar binnen het afgegrensd gebied.*

Ongelukjes

- *Lichamelijke aanrakingen zijn ter behandeling noodzakelijk. Zorg er zo mogelijk voor dat er een andere leerling of volwassene bij aanwezig is.*

Troosten

- *Bij heimwee mag een leerling getroost worden door een aai over de bol of een arm om de schouder. Als een leerling laat merken dat hij hier niet van gediend is, moet de leerkracht dit laten.*

Alcohol, enz.

- *Alcohol, drugs en sigaretten zijn niet toegestaan tijdens het schoolkamp.*

Lichamelijke hulp

- *Een leerkracht helpt een leerling bij toiletgebruik (indien noodzakelijk) op verzoek van de ouders en houdt hierbij rekening met de schaamtegevoelens van de leerling.*
- *E.H.B.O.: Bij het verlenen van eerste hulp zorgt de leerkracht ervoor dat hij niet alleen is met de gewonde leerling en houdt hij rekening met diens schaamtegevoelens.*

Persoonlijke contacten leerkracht – leerling

- *Leerlingen mogen hooguit 15 minuten na schooltijd op school blijven. Moeten leerlingen langer blijven, dan worden de ouders hierover geïnformeerd.*
- *In principe worden er geen leerlingen thuis uitgenodigd zonder toestemming van de ouders.*

Persoonlijke contacten leerling – leerling

- *De leerkracht leert de leerlingen respect te hebben voor elkaar.*

N.B. Waar bovenstaande gedragsregels niet in voorzien, wordt elke leerkracht geacht te handelen naar deze gedragscodes.

Daar waar de term "leerkracht" gebruikt wordt, kan ook worden gelezen: Stagiaire, conciërge, overblijfkracht, vrijwilliger, ouder en evt. andere volwassene in de school en bij buitenschoolse activiteiten.

Bijlage 7: Internetprotocol van De Nieuwe Link

